

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 298/2014-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. mája 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť P. S., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s. r. o., Národná 17, Žilina, konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Ing. Jozefa Lalinského, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. S. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2014 doručená sťažnosť P. S. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/2012. Sťažovateľ je v tomto konaní jedným z navrhovateľov (navrhovateľ v 1. rade).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Dňa 28. 02. 2012 sme podali žalobu na uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva. Toto konanie sa vedie na Okresnom súde v Žiline pod č. k. 7 C 42/2012.

Od podania návrhu dňa 28. 02. 2012 do dnešného dňa (21. 1. 2014, takmer 23 mesiacov) súd vo veci nevykonal ani jedno pojednávanie. Súd vo veci vytýčil pojednávania na deň:

25. 03. 2013

13. 09. 2013

16. 10. 2013

13. 11. 2013

avšak odporcovia vždy z rozmanitých dôvodov a bez predloženia dôkazov požiadali o odročenie pojednávania, čo súd zakaždým akceptoval.

Z konania odporcov ide o zrejmu snahu vyhnúť sa súdnemu pojednávaniu a z konania súdu nie je zrejma snaha o postup v súlade s § 6 O. s. p., nakoľko nie je možné neustále akceptovať ničím nepodložené žiadosti odporcov o odročenie pojednávania.

Okresný súd v Žiline porušil právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde v Žiline, č. k. 7 C 42/2012, nakoľko súdne konanie sa vedie už takmer 2 roky a za tento čas nebolo ani jedno meritórne pojednávanie.

... súdne konanie prebieha už takmer dva roky a do dnešného dňa súd nevykonal ani jedno pojednávanie (všetky nariadené pojednávania boli odročené bez prejednania veci).“

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a na judikatúru ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), pričom v tejto súvislosti ďalej uvádza:

„... Predmetom konania je uloženie povinnosti zdržať sa zásahov do vlastníckeho práva, ktoré tvorí súčasť štandardnej rozhodovacej činnosti okresných súdov a preto namietané konanie nie je možné považovať za skutkovo či právne zložité.

... Ja sťažovateľ mám záujem na prejednaní mojej veci a o odročenie nariadeného pojednávania som nežiadal ani raz, pričom som súdu poskytoval všetku súčinnosť. Taktiež súdny poplatok som zaplatil zároveň s podaním žaloby s cieľom efektívneho postupu zo strany súdu, aby ma nebolo potrebné vyzývať na zaplatenie súdneho poplatku. Taktiež poukazujem na skutočnosť, že spolu so žalobou som podal aj návrh na vydanie rozkazu na plnenie v zmysle § 174b ods. 1 OSP, o ktorom súd vôbec nerozhodol.

... Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup, aby stav právnej neistoty bol čo najskôr odstránený. Takáto povinnosť vyplýva z § 6 O. s. p., ktorý súdu prikazuje postupovať tak, aby ochrana práv účastníkov konania bola rýchla a účinná, ako aj z § 100 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá. Mám za to, že súd v tomto prípade nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami.

Pri uplatnení ochrany môjho základného práva som využil všetky právne prostriedky, ktoré mi právne predpisy na jeho ochranu poskytujú. Dňa 22. 11. 2013 som podal sťažnosť proti porušovaniu práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa § 62 zák. č. 757/2004 Z. z. (zákon o súdoch) v znení neskorších predpisov predsedovi Okresného súdu v Žiline, na ktorú mi do dnešného dňa nebola doručená odpoveď – napriek tomu, že uplynuli už 2 mesiace od podania sťažnosti, čo je v rozpore s § 65 ods. 1 zák. č. 753/2004...“

Vzhľadom na tieto skutočnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo P. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd a v čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd Okresným súdom v ŽILINE postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/2012 porušené bolo.

Okresnému súdu v ŽILINE prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/2012 konať bez zbytočných prietahov.

P. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.800,- € (slovom jedentisícosemsto €), ktoré je Okresný súd ŽILINA povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd ŽILINA je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa advokátskej kancelárii JUDr. Magda Poliačiková, advokátka, s. r. o... vo výške 340,90 €...“

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje takto:

„Vzhľadom k tomu, že predmet sporu je pre mňa – sťažovateľa vzhľadom na hodnotu sporu, vzhľadom na ochranu môjho dobrého mena a dobrej povesti veľmi podstatný, žiadam priznať mi podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia mojich práv primerané finančné zadosťučinenie...“

Taktiež poukazujem na skutočnosť, že na Okresnom súde v Žiline bolo pod sp. zn. 2 C 155/2011 vedené konanie s tými istými účastníkmi konania, kde súd dňa 28. 6. 2011 vydal predbežné opatrenie – a to na druhý deň po podaní návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

V zmysle zásady rovnosti účastníkov súdneho konania je Okresný súd v Žiline povinný poskytnúť rovnako efektívnu ochranu práv všetkým účastníkom súdneho konania a nielen niektorým.“

Ústavný súd 31. marca 2014 vyzval okresný súd, aby sa vyjadril k sťažnosti sťažovateľa. Okresný súd sa k predmetnej sťažnosti vyjadril v prípise sp. zn. 1 SprS 136/2014 z 22. apríla 2014 doručenom ústavnému súdu 29. apríla 2014. V prípise poukázal predseda okresného súdu na vyjadrenie zákonnej sudkyne k sťažnosti, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla prehľad úkonov, ktoré okresný súd doteraz vykonal, a tiež svoje stanovisko k predmetnej veci:

„Navrhovatelia podali návrh dňa 28. 2. 2012 proti v návrhu označeným odporcom v rade 1-11.

Po doručení návrhu bol návrh doručovaný označeným odporcom na vyjadrenie.

Zásielka s návrhom a poučení sa od odporkyne v rade 6/ z miesta bydliska, ktorú uviedol navrhovateľ, vrátila z poštového úradu súdu dňa 12. 4. 2012 s oznámením, že na uvedenej adrese je neznáma.

Podaním doručeným súdu dňa 3. 5. 2012 zobrali navrhovatelia návrh voči odporcom v rade 1-7 späť.

Súd uznesením zo dňa 7. 5. 2012 konanie voči odporcom v rade 1-7 zastavil. Zároveň listom zo dňa 7. 5. 2012 vyzval právneho zástupcu navrhovateľov aby oznámil adresu odporkyne v rade 6/, nakoľko na adrese, ktorú uviedol je odporkyňa v rade 6/ neznáma. Na uvedenú výzvu právny zástupca navrhovateľov reagoval podaním doručeným súdu dňa 15. 5. 2012, v ktorom predložil potvrdenie Mestského úradu K... zo dňa 14. 5. 2012, z ktorého vyplýva, že odporkyňa v rade 6/ je prihlásená k trvalému pobytu v mieste, ktoré označil v návrhu.

... súd ďalej za účelom doručenia uznesenia o zastavení konania zisťoval pobyt odporkyne 6/ výzvami zo dňa 20. 8. 2012 cez REOB, UZVJS, Mesto K..., ktoré bolo zároveň žiadané o oznámenie osôb z rodinného, pracovného, príp. iného prostredia a by sa vyjadrilo či súhlasí s ustanovením za opatrovníka. Bez využitia tohto postupu nebolo možné prípadne postupovať podľa § 48 ods. 4 O. s. p.

Súd... doručoval uznesenie o zastavení konania odporkyni v rade 6/ na adresu jej manžela. Taktiež vyzval manžela odporkyne, aby oznámil adresu odporkyne, prípadne sa vyjadril k jej opatrovnictvu. Zásienky doručované odporkyni ako aj jej manželovi sa súdu vrátili dňa 28. 9. 2012 s oznámením, že na uvedenej adrese sú neznámi. Súd výzvou zo dňa 12. 10. 2012 preto vyzval sestru odporkyne na oznámenie adresy odporkyne 6/, na ktorú reagovala e-mailovým podaním doručeným súdu dňa 22. 10. 2012, v ktorom oznámila adresu odporkyne v rade 6/, na ktorú súd opätovne doručoval uznesenie o zastavení konania. Zásielku odporkyňa v rade 6/ na uvedenej adrese prevzala dňa 21. 11. 2012.

Uznesenie súdu o zastavení konania proti odporcom v rade 1-7 vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nadobudlo právoplatnosť dňa 7. 12. 2012. Až po nadobudnutí právoplatnosti uvedeného uznesenia mal súd ustálený okruh odporcov, aby mohol vytyčič'

termín pojednávania. V konaní zostali pôvodne označení odporcovia 8/-11/. Termín pojednávania bol vytýčený na deň 25. 3. 2013...

Na vytýčený termín pojednávania sa odporca v rade 11/ ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 18. 3. 2013 z dôvodu neodkladných pracovných povinností štatutárneho zástupcu (č. l. 124), súhlasil aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti, pričom zotrval na svojom vyjadrení. Odporca v rade 9/ ospravedlnil svoju neúčast' podaním doručeným súdu dňa 19. 3. 2013 z dôvodu jeho dlhodobej a pretrvávajúcej PN, ktorú súdu predložil a požiadal o odročenie pojednávania. Odporca v rade 8/ ospravedlnil svoju neúčast' podaním doručeným súdu dňa 20. 3. 2013 z dôvodu nevyhnutnej pracovnej cesty do zahraničia, o ktorej sa dozvedel dnešného dňa, s tým, že potvrdenie o absolvovaní pracovnej cesty predloží súdu. Na základe uvedených dôvodov... súd pojednávanie zrušil a nariadil nový termín na 29. 4. 2013, postupoval tak podľa ust. § 118 ods. 4 O. s. p.

Navrhovatelia podaním doručeným súdu dňa 16. 4. 2013 zobrali svoj návrh voči odporcovi v rade 10/ späť.

Termín pojednávania dňa 29. 4. 2013 bol zrušený z dôvodu PN zákonnej sudkyne.

Súd uznesením zo dňa 15. 5. 2013 konanie proti odporcovi 10/ zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12. 6. 2013.

Súd vytýčil termín pojednávania na 16. 9. 2013. Odporcovi v rade 11/ bolo doručenie predvolania na pojednávanie vykázané náhradným spôsobom uložením na pošte, zásielka sa súdu vrátila dňa 2. 9. 2013. Odporca v rade 9/ svoju neúčast' písomne ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 2. 9. 2013 z dôvodu plánovanej dovolenky v zahraničí v uvedenom termíne. O tejto skutočnosti s dozvedel dnešného dňa, keď mu bolo doručené potvrdenie zmeny termínu dovolenky, zároveň uviedol, že absolvovanie dovolenky je pre neho zo zdravotných dôvodov nevyhnutné a zmena termínu nie je možná, z uvedeného dôvodu požiadal o odročenie pojednávania. Odporca v rade 8/ svoju neúčast' ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 13. 9. 2013 z dôvodu nevyhnutnej pracovnej cesty do zahraničia za účelom časovo obmedzeného nákupu poľnohospodárskych zvierat, potreba pracovnej cesty vznikla dnešného dňa, pričom v zmysle charakteru tejto cesty ju nie je možné odložiť, z uvedeného dôvodu ako aj z dôvodu hospodárnosti konania požiadal o odročenie pojednávania. Súd... termín pojednávania zrušil a nový termín... vytýčil na deň 16. 10. 2013.

... Odporca v rade 9/ ospravedlnil neúčast' z dôvodu naplánovanej kúpeľnej liečby v termíne 13. 10. 2013 do 10. 11. 2013, pričom dĺžka liečebného pobytu je záväzná, predvolanie na kúpeľnú liečbu predložil, z uvedeného dôvodu požiadal o odročenie pojednávania. Z predvolania na kúpeľnú liečbu vydaného Slovenskými liečebnými kúpeľmi P., a. s. zo dňa 10. 11. 2013 súd zistil, že nástup na kúpeľný pobyt je dňa 13. 10. 2013 do kúpeľného hotela..., a to na základe rozhodnutia Všeobecnej ZP, a. s. Odporca v rade 10/ neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil faxovým podaním dňa 9. 10. 2013 z dôvodu uskutočnenia výberového konania na obsadenie funkcie riaditeľa Súkromnej odbornej školy, na ktorom je účasť štatutárneho zástupcu zriaďovateľa nevyhnutná, súhlasil aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti, pričom sa pridržiaval svojho vyjadrenia. Odporca v rade 8/ ospravedlnil svoju neúčast' podaním doručeným súdu dňa 15. 10. 2010 z dôvodu aktuálneho zhoršenia jeho pohybového ústrojenstva, pre ktoré musel nastúpiť na kúpeľnú rehabilitačnú liečbu od 15. 10. 2013 do 29. 10. 2013, zároveň požiadal o odročenie pojednávania na iný vhodný termín.

Súd pojednávanie z dôvodu neprítomnosti odporcov odročil na 13. 11. 2013.

Súd vyzval odporcu v rade 8/ (v súčasnosti 1/) aby predložil doklad o absolvovaní kúpeľnej liečby a vyzval Slovenské liečebné kúpele P., a. s. o oznámenie, či odporca 9/ nastúpil kúpeľnú liečbu v čase 13. 10. 2013, ktorej ukončenie by malo byť 10. 11. 2013. Na uvedenú výzvu Slovenské liečebné kúpele P., a. s. listom zo dňa 25. 10. 2013 potvrdili súdu, že odporca nastúpil kúpeľnú liečbu dňa 13. 10. 2013 a liečebný pobyt končí 10. 11. 2013. Odporca v rade 8/ predložil potvrdenie o absolvovaní kúpeľnej rehabilitačnej liečby v Slovenských Liečebných kúpeľoch R. ako samoplatca na základe doporučenia ošetrojúceho lekára v termíne 15. 10. 2013 – 29. 10. 2013.

E-mailovým podaním zo dňa 12. 11. 2013 oznámila I. T., advokátka, súdu, že dňa 12. 11. 2013 prevzala právne zastúpenie odporcu v rade 8/ (v súčasnosti 1) a zároveň zistila, že na deň 13. 11. 2013 je vytýčený termín pojednávania. Požiadala o odročenie pojednávania na iný termín z dôvodu objektívnej nemožnosti dostatočnej prípravy na pojednávanie, z uvedeného dôvodu ospravedlnila svoju neprítomnosť ako aj neprítomnosť jej klienta, ktorý trvá na jej osobnej účasti... súd dňa 12. 11. 2013 zrušil termín pojednávania a nariadil nový termín na deň 8. 1. 2014.

Navrhovatelia podaním doručeným súdu dňa 13. 11. 2013 zobrali v časti návrh na začatie konania späť. Súd uznesením zo dňa 15. 11. 2013 konanie o návrhu v časti, ktorý zobrali navrhovatelia späť zastavil. Proti uvedenému uzneseniu podali navrhovatelia dňa 22. 11. 2013 odvolanie... súd... zrušil vytyčený termín pojednávania na deň 8. 1. 2014 a dňa 18. 12. 2013 predložil vec odvolaciemu súdu.

Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 29. 1. 2014, ktoré bolo na Okresný súd Žilina doručené dňa 17. 3. 2014 uznesenie okresného súdu potvrdil. Uznesenie bolo doručené práv. zástupcovi navrhovateľov dňa 24. 3. 2014, práv. zástupkyňi odporcu 8/ a odporcovi 10/ dňa 26. 3. 2014, u odporcu v rade 9/ v čase tohto vyjadrenia ešte doručenie uznesenia nebolo vykázané (nevrátila sa doručenka z poštového úradu).

Po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení konania v späťvzatej časti bude termín pojednávania vytyčený v najbližšom možnom termíne.

... súd akceptoval ospravedlnenia odporcov, a to vzhľadom na predloženú PN, liečebné pobyty v čase nariadených pojednávanií, nakoľko aj vzhľadom na vyjadrenia odporcov, v ktorých poukazovali na závažné skutočnosti a popierali tvrdenia navrhovateľov považoval za potrebnú osobnú časť odporcov na pojednávanií, za účelom zachovania zásady prejednávacej, priamosti a ústnosti, navrhovania dôkazov, hospodárnosti konania... Pokiaľ súd dva krát zrušil termín pojednávania a jeden krát odročil pojednávanie... avšak vždy vytyčil termín pojednávania v čo najkratšom možnom čase – 1 mesiac, v jednom prípade, po zastavení konania proti odporcovi 11/, 3 mesiace od právoplatnosti... Pojednávanie dňa 13. 11. 2013 bolo zrušené najmä z dôvodu závady v doručení ako aj ospravedlnenia právnej zástupkyne odporcu 8/, ktorá prevzala právne zastúpenie deň pred pojednávaním... súd toto... nemohol posúdiť ako účelové konanie... Pojednávanie dňa 8. 1. 2014 bolo zrušené v dôsledku podaného odvolania navrhovateľov... Bez rozhodnutia o ich odvolaní nebolo možné pokračovať, nakoľko zostal sporný predmet konania.“

Ústavný súd z vyžiadaného súdneho spisu zistil, že doterajší priebeh konania zodpovedá prehľadu úkonov, ktorý uviedla zákonná sudkyňa vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľa.

Vzhľadom na obsah vyjadrenia okresného súdu k sťažnosti, ktoré obsahuje v zásade len skutočnosti, ktoré vyplývajú zo súdneho spisu a ktoré sú uvedené aj v sťažnosti sťažovateľa, a tiež stručné stanovisko zákonnej sudkyne, ktorým vysvetľuje svoj postup v napadnutom konaní, ústavný súd nedoručoval tento prípis sťažovateľovi.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo

rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 38 ods. 2 listiny každý má právo, aby jeho vec bola prerokovaná verejne, bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť iba v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny si ústavný súd osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáchoch. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti

sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania [porovnaj § 120 ods. 1 a 4 OSP (napr. IV. ÚS 147/04)].

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou alebo nesústredenou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08, IV. ÚS 224/2012). Rovnako tak môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) aj nesprávna činnosť štátneho orgánu (m. m. II. ÚS 33/99, IV. ÚS 224/2012).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 42/2012.

Zo sťažnosti sťažovateľa a zo súdneho spisu vyplýva, že konanie na okresnom súde v predmetnej veci trvá 2 roky a 3 mesiace.

Zo súdneho spisu vyplýva, že postup okresného súdu bol v počiatočnom štádiu konania ovplyvnený vyšším počtom odporcov (spočiatku 11), čo vyvolalo vyššie nároky na doručovanie návrhu. Tento faktor sa však eliminoval z dôvodu postupného späťvzatia návrhu s tým, že aktuálne návrh smeruje proti trom odporcom. Relevantnou skutočnosťou bolo zisťovanie pobytu odporkyne v 6. rade na účely doručenia jej návrhu a uznesenia okresného súdu o čiastočnom zastavení konania. Okresný súd pobyt odporkyne v 3. rade zisťoval aktívne s tým, že zároveň zisťoval skutočnosti relevantné pre ustanovenie opatrovníka.

Navrhovatelia modifikovali predmet konania a okruh odporcov spolu trikrát, postupovali tak prevažne v dôsledku skutočnosti na strane odporcov (začatie mimosúdnych rokovaní, prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o ktorých sa koná po začatí

konania, a rešpektovanie predbežného opatrenia). Konanie navrhovateľov takto nemožno hodnotiť ako účelové a nemožno ho vyhodnotiť ani na ich ťarchu. Z faktického hľadiska však táto skutočnosť mala vplyv na priebeh konania, pretože nebol ustálený predmet konania a okruh jeho účastníkov. Uvedená skutočnosť bola aj predmetom odvolacieho konania, krajský súd uznesením z 29. januára 2014 potvrdil uznesenie okresného súdu z 15. novembra 2013, ktoré modifikovalo predmet konania vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu.

Zo súdneho spisu ďalej vyplýva, že v tomto období sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie, na ktorom by boli prítomní odporcovia a na ktorom by okresný súd konal vo veci samej (napr. vykonával dokazovanie a pod.), čo sťažovateľ v sťažnosti namieta. Ústavný súd preto posudzoval, či tento procesný stav možno pripočítať na ťarchu okresného súdu – či bol spôsobený jeho celkovou nečinnosťou, prípadne jeho neefektívnym, nesústredeným postupom.

Okresný súd v napadnutom konaní nariadil pojednávanie spolu šesťkrát, pojednávanie sa uskutočnilo raz – 16. októbra 2013, bez účasti odporcov. Ostatné termíny pojednávania boli zrušené z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne, vo zvyšných prípadoch z dôvodu ospravedlnenia odporcov.

Doterajšie správanie odporcov v 1. a 2. rade v tomto smere nemožno hodnotiť ako účelové, dôvody, ktoré uvádzali v ospravedlneniach, možno považovať za opodstatnené a korešpondovali s § 119 ods. 1 OSP a v zásade ich aj preukázali (práceneschopnosť, účasť na kúpeľnej liečbe, resp. rehabilitačnom kúpeľnom pobyte). Konanie odporcu v 3. rade [COOP PRODUKT SLOVENSKO (združenie)] ústavný súd vyhodnotil ako čiastočne účelové.

Odporca v 3. rade sa vždy včas ospravedlnil z neúčasti na pojednávanií, dôvody, ktoré uvádzal, možno považovať za dôležité (§ 119 ods. 1 OSP) s tým, že súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti. Ústavný súd je toho názoru, že ak okresný súd trval na jeho osobnej účasti na pojednávanií, mal a mohol zabezpečiť osobnú prítomnosť fyzickej

osoby oprávnenej konať za neho a poskytovať stanoviská k veciam tvoriacim predmet konania. Podľa výpisu zo živnostenského registra z 21. februára 2012 štatutárny orgán odporcu v 3. rade tvorilo 9 fyzických osôb. Z predmetného výpisu nevyplýva spôsob, akým jednotlivé fyzické osoby ako členovia štatutárneho orgánu konajú za odporcu v 3. rade. Je nepravdepodobné, aby sa dôvody neúčasti na pojednávaniach týkali všetkých členov štatutárneho orgánu. Konanie za odporcu v 3. rade na pojednávaní všeobecného súdu bolo možné zabezpečiť poverením alebo plnou mocou udelenou medzi členmi štatutárneho orgánu. V súvislosti s opakovaným ospravedlnením neúčasti odporcov na pojednávaniach, okresný súd postupne stupňoval intenzitu svojho pôsobenia. V prípade odporcov v 1. a 2. rade vyžadoval preukázanie uvádzaných dôvodov a tiež verifikoval pravdivosť týchto dôvodov priamo, napr. u poskytovateľa kúpeľnej liečby. Znamená to, že okresný súd nebol v namietanom konaní dlhodobo nečinný. Na základe uvedeného ústavný súd uzavrel, že námietka sťažovateľa týkajúca sa neefektívneho postupu okresného súdu pri zabezpečovaní účasti odporcov na pojednávaní (najmä odporcu v 3. rade) je čiastočne opodstatnená, ale v zásade možno konštatovať, že okresný súd konal plynulo. Namietaný postup okresného súdu s prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania podľa sťažovateľa je síce neefektívny, ale podľa názoru ústavného súdu pochybenia v jeho postupe nedosahujú takú intenzitu, na základe ktorej by bolo možné vysloviť porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

K námietke sťažovateľa, že okresný súd doteraz nerozhodol o návrhu na vydanie rozkazu na plnenie, ústavný súd konštatuje, že zo znenia § 174b OSP nevyplýva povinnosť okresného súdu rozhodnúť aj negatívne o takomto návrhu, t. j. rozhodnúť o jeho zamietnutí. Z uvedeného ustanovenia tiež nevyplýva povinnosť okresného súdu vydať rozkaz na plnenie po podaní návrhu navrhovateľa. Je na zvážení okresného súdu, či uvedený procesný postup využije.

Ústavný súd takto dospel k záveru, že v danom prípade neexistujú skutočnosti, ktoré by signalizovali možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie,

a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. mája 2014